

Bruselj, 18. maj 2018
(OR. en)

9054/18

**Medinstitucionalna zadeva:
2017/0312 (NLE)**

**RECH 187
COMPET 320
ATO 29**

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	8695/18 RECH 170 COMPET 283 ATO 25 + REV 1 + ADD 1 + ADD 2
Zadeva:	Predlog uredbe Sveta o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019–2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 – <i>splošni pristop</i>

---

1. Komisija je 1. decembra 2017 Svetu predložila predlog uredbe Sveta o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2019–2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020¹.

---

¹ Dok. 15387/17 + ADD1.

2. Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (Euratom) določa, da lahko programi na področju jedrskih raziskav in usposabljanja trajajo največ pet let². Glede na to bo veljavnost Uredbe Sveta (Euratom) št. 1314/2013 o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020³, kot sestavnega dela Obzorja 2020 potekla konec leta 2018, medtem ko bodo drugi deli Obzorja 2020, ki temeljijo na ustreznih določbah Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ostali v veljavi do konca leta 2020. S tem predlogom naj bi se zagotovilo nadaljevanje programa v obdobju 2019–2020.
3. Odbor stalnih predstavnikov je 10. januarja 2018 sklenil, da se bo o predlogu neobvezno posvetoval z Evropskim parlamentom in Ekonomsko-socialnim odborom.
4. Skupna delovna skupina za raziskave/jedrska vprašanja je predlog obravnavala na več sestankih, delno spremenila predlog Komisije in dosegla načelni dogovor o osnutku besedila. Odbor stalnih predstavnikov je dogovor potrdil na seji 16. maja 2018. Izjave delegacij za zasedanje Sveta so v dodatkih k temu dopisu.
5. Svet naj glede na navedeno potrdi dogovor o besedilu iz priloge k temu dopisu, da bi lahko na zasedanju 28. in 29. maja 2018 sprejel splošni pristop.

---

² Pogodba Euratom, člen 7.

³ UL L 347, 20.12.2013, str. 948.

Predlog

UREDBE SVETA

**o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo
(2019-2020), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti prvega odstavka člena 7 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije, predloženega po posvetovanju z Znanstvenim in tehničnim odborom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Eden od ciljev Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost) je prispevati k izboljšanju življenjskega standarda v državah članicah, tudi s spodbujanjem in zagotavljanjem jedrskih raziskav v državah članicah ter njihovim dopolnjevanjem z izvajanjem programa Skupnosti za raziskave in usposabljanje.

- (2) Jedrske raziskave lahko prispevajo k družbeni in gospodarski blaginji ter okoljski trajnosti z izboljševanjem jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem. Enako pomemben je tudi potencialen prispevek jedrskih raziskav k dolgoročnemu razogljičenju energetskega sistema na varen, učinkovit in zanesljiv način.
- (3) V vmesni oceni programa za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki je bil ustanovljen z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1314/2013¹, (v nadaljnjem besedilu: program za obdobje 2014–2018) je bilo ugotovljeno, da je ukrepanje primerno in je še naprej bistveno pri obravnavanju izzivov na področju jedrske varnosti, zaščite in zaščitnih ukrepov, ravnanja z radioaktivnimi odpadki, zaščite pred sevanjem in fuzijske energije.
- (4) Da bi se zagotovila kontinuiteta jedrskih raziskav na ravni Skupnosti, je treba vzpostaviti program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma). Program Euratoma bi moral imeti iste cilje kot program za obdobje 2014–2018, podpirati iste dejavnosti in uporabljati isti način izvajanja, ki se je izkazal za učinkovitega in primernega za namene doseganja ciljev programa.
- (5) S podpiranjem jedrskih raziskav bo program Euratoma prispeval k doseganju ciljev okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta², in olajšal izvajanje strategije Evropa 2020 ter ustvarjanje in delovanje Evropskega raziskovalnega prostora.

---

¹ Uredba Sveta (Euratom) št. 1314/2013 z dne 16. decembra 2013 o programu za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo (2014–2018), ki dopolnjuje okvirni program za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 948).

² Uredba (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 104).

- (6) Ne glede na morebitne učinke jedrske energije za oskrbo z energijo in gospodarski razvoj pa lahko hude jedrske nesreče ogrožajo zdravje ljudi. Zato bi bilo treba v okviru programa Euratoma kar največ pozornosti nameniti jedrski varnosti in, kadar je potrebno, vidikom zaščite, s čimer se ukvarja Skupno raziskovalno središče (JRC).
- (7) V Evropskem strateškem načrtu za energetske tehnologije (v nadaljnjem besedilu: načrt SET) iz sklepov z zasedanja Sveta dne 28. februarja 2008 v Bruslju je predviden pospešen razvoj nizkoogljičnih tehnologij. Evropski svet je na zasedanju 4. februarja 2011 sklenil, da bodo Unija in njene države članice spodbujale naložbe v obnovljive vire energije ter varne in trajnostne nizkoogljične tehnologije ter da se bodo usmerile v izvajanje tehnoloških prednostnih nalog, določenih v načrtu SET. Vsaka država članica se lahko še naprej sama odloči, katere vrste tehnologij želi podpirati.
- (8) Ker imajo vse države članice jedrske objekte ali uporabljajo radioaktivne materiale zlasti v medicinske namene, je Svet v svojih sklepih z zasedanja 1. in 2. decembra 2008 v Bruslju opozoril na stalno potrebo po strokovnem znanju na jedrskem področju, pridobljenem zlasti prek ustreznega izobraževanja in usposabljanja, ki sta povezana z raziskavami in usklajena na ravni Skupnosti.
- (9) Čeprav se lahko vsaka država članica sama odloči, ali bo izkoriščala jedrsko energijo ali ne, se opaža tudi, da je jedrska energija v različnih državah različno pomembna.
- (10) S podpisom sporazuma o ustanovitvi Mednarodne organizacije za fuzijsko energijo ITER za skupno izvajanje projekta ITER³ se je Skupnost odločila za sodelovanje v izgradnji projekta ITER (v nadaljnjem besedilu: ITER) in njegovem prihodnjem izkoriščanju. Prispevek Skupnosti se upravlja prek „Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije (Fuzija za energijo)“, ustanovljenega z Odločbo Sveta 2007/198/Euratom⁴.

---

³ UL L 358, 16.12.2006, str. 62.

⁴ Odločba Sveta 2007/198/Euratom z dne 27. marca 2007 o ustanovitvi Evropskega skupnega podjetja za ITER in razvoj fuzijske energije ter dodelitvi prednosti le-temu (UL L 90, 30.3.2007, str. 58).

- (11) Da bi fuzija postala verodostojna možnost za komercialno proizvodnjo energije, je treba najprej uspešno in pravočasno zaključiti gradnjo ITER in zagotoviti začetek njegovega delovanja. Drugič, treba je oblikovati ambiciozen, a realističen načrt za proizvodnjo električne energije do leta 2050. Doseganje teh ciljev zahteva usmeritev evropskega fuzijskega programa v pripravo skupnega programa dejavnosti za izvajanje tega časovnega načrta. Da bi zaščitili dosežke potekajočih raziskovalnih dejavnosti na področju fuzije ter dolgoročne zaveze zainteresiranih strani na tem področju in sodelovanje med njimi, bi bilo treba zagotoviti nadaljnjo podporo Skupnosti. Večji poudarek bi bilo treba nameniti predvsem dejavnostim v podporo ITER, pa tudi razvoju in izgradnji predstavitevnega reaktorja, po potrebi pa tudi dejavnejšemu sodelovanju zasebnega sektorja. To racionalizacijo in preusmeritev bi bilo treba doseči brez ogrožanja vodilne vloge Evrope v znanstveni skupnosti na področju fuzije.
- (12) JRC bi moralo še naprej zagotavljati neodvisno in k uporabnikom usmerjeno znanstveno in tehnološko podporo pri oblikovanju, razvoju, izvajanju in spremljanju politik Skupnosti, zlasti pri raziskavah in usposabljanju na področju jedrske varnosti in zaščite. Da bi kar najbolj izkoristili človeške vire in preprečili podvajanje raziskav v Uniji, bi bilo treba vsako novo dejavnost, ki jo izvaja JRC, preučiti z vidika skladnosti z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah. Varnostni vidiki v okvirnem programu Obzorje 2020 bi morali biti omejeni na neposredne ukrepe JRC.
- (13) Skupno raziskovalno središče bi moralo še naprej ustvarjati dodatne vire prek konkurenčnih dejavnosti, vključno s sodelovanjem v posrednih ukrepih programa Euratoma, delom za tretje strani in v manjšem obsegu izkoriščanjem intelektualne lastnine.

- (14) V interesu vseh držav članic je, da Unija oblikuje okvir v podporo skupnim vrhunskim raziskavam, ustvarjanju in ohranjanju znanja o tehnologijah jedrske fisije s posebnim poudarkom na varnosti, zaščiti, zaščiti pred sevanjem in preprečevanju širjenja jedrskega orožja. Za to so potrebni neodvisni znanstveni dokazi, h katerim lahko JRC bistveno prispeva. Komisija je to poudarila v sporočilu Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020 Unija inovacij“, v katerem je navedla, da namerava prek JRC okrepiti znanstvene dokaze, na podlagi katerih je oblikovana politika. Predlog JRC za rešitev tega izziva je, da bo svoje raziskave o jedrski varnosti in zaščiti usmeril na prednostne naloge politike Unije.
- (15) Da bi se poglobil odnos med znanostjo in družbo ter okrepilo javno zaupanje v znanost, bi moral program Euratoma dajati prednost ozaveščeni udeležbi državljanov in civilne družbe v raziskovalnih in inovativnih vsebinah s spodbujanjem izobraževanja na področju znanosti, olajšanjem dostopa do znanstvenih spoznanj, razvijanjem odgovornih programov na področju raziskav in inovacij, ki ustrezajo pomislekom in pričakovanjem državljanov in civilne družbe, ter z olajšanjem njihovega sodelovanja v dejavnostih v okviru programa Euratoma.
- (16) Izvajanje programa Euratoma bi se moralo odzivati na razvijajoče se priložnosti in potrebe glede znanosti in tehnologije, industrije, politik in družbe. Programi bi se morali oblikovati v tesnem sodelovanju z deležniki iz vseh zadevnih sektorjev, zagotoviti pa bi se morala zadostna prilagodljivost spremembam. Med programom Euratoma bi lahko uporabili zunanje svetovanje, tudi z uporabo ustreznih struktur, kot so evropske tehnološke platforme.

- (17) V zaključkih razprav s simpozija „Koristi in omejitve raziskav jedrske fisije za nizkoogljeno gospodarstvo“, ki sta ga organizirala Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor 26. in 27. februarja 2013 v Bruslju in ki je temeljil na interdisciplinarni študiji, v katero so bili med drugim vključeni strokovnjaki s področij energije, ekonomije in družboslovja, je bila izpostavljena potreba po nadaljevanju jedrskih raziskav na evropski ravni.
- (18) Program Euratoma bi moral prispevati k privlačnosti raziskovalnega poklica v Uniji. Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti Evropski listini za raziskovalce in Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev⁵, skupaj z drugimi zadevnimi referenčnimi okviri, opredeljenimi v povezavi z evropskim raziskovalnim prostorom, obenem pa spoštovati njihov prostovoljni značaj.
- (19) Dejavnosti, razvite v okviru programa Euratoma, bi morale biti usmerjene v spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi na področju raziskav in inovacij, zlasti z obravnavanjem temeljnih vzrokov za neenakost med spoloma in izkoriščanjem vseh potencialov žensk in moških v raziskavah ter vključevanjem vidika spolov v vsebino projektov, da se izboljša kakovost raziskav in spodbujajo inovacije. Dejavnosti bi morale biti usmerjene tudi v udeleževanje načel glede enakosti med ženskami in moškimi iz členov 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji in člena 8 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (20) Pri dejavnostih s področja raziskav in inovacij, ki jih podpira program Euratoma, bi se morala upoštevati temeljna etična načela. Po potrebi bi bilo treba glede energetskih vprašanj upoštevati mnenja Evropske skupine za etiko na področju znanosti in novih tehnologij. Pri raziskovalnih dejavnostih bi bilo treba upoštevati tudi člen 13 Pogodbe o delovanju Evropske unije ter omejiti uporabo živali pri raziskavah in poskusih, da bi jo lahko kasneje povsem opustili. Vse dejavnosti bi bilo treba izvajati ob zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

---

⁵ Priporočilo Komisije z dne 11. marca 2005 o Evropski listini za raziskovalce ter o Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (UL L 75, 22.3.2005, str. 67).

- (21) Doseči bi bilo treba tudi večji učinek, in sicer z združitvijo sredstev programa Euratoma in zasebnega sektorja v javno-zasebnih partnerstvih na ključnih področjih, kjer bi raziskave in inovacije lahko prispevale k širšim ciljem Unije v zvezi s konkurenčnostjo. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti sodelovanju malih in srednjih podjetij.
- (22) Program Euratoma bi moral spodbujati sodelovanje s tretjimi državami, zlasti na področju varnosti, ki bi temeljilo na skupnem interesu in vzajemnih koristih ter zlasti spodbujalo nenehno izboljševanje jedrske varnosti.
- (23) Da bi ohranili enake konkurenčne pogoje za vsa podjetja, ki so dejavna na notranjem trgu, bi bilo treba financiranje, ki ga zagotavlja program Euratoma, zasnovati v skladu s pravili o državni pomoči, da bi zagotovili učinkovitost javne porabe in preprečili izkrivljanje trga, npr. izrivanje zasebnega financiranja, vzpostavljanje neučinkovitih tržnih struktur ali ohranjanje neučinkovitih podjetij.
- (24) Potrebo po novem pristopu k nadzoru in obvladovanju tveganja na področju financiranja raziskav v Uniji je Evropski svet ugotovil v svojih sklepih z dne 4. februarja 2011, v katerih je pozval k vzpostavitvi novega ravnovesja med zaupanjem in nadzorom ter prevzemanjem tveganja in izogibanjem tveganju. Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 11. novembra 2010 o poenostavitvi izvajanja raziskovalnih okvirnih programov⁶ pozval k pragmatičnemu premiku k upravni in finančni poenostavitvi ter izrazil mnenje, da bi moralo upravljanje financiranja raziskav v Uniji bolj temeljiti na zaupanju do udeležencev in dopuščati večja tveganja.
- (25) Finančne interese Evropske unije bi bilo treba zaščititi s sorazmernimi ukrepi v celotnem ciklu odhodkov, kar zajema preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje nepravilnosti, vračilo izgubljenih, nepravilno plačanih ali uporabljenih sredstev in po potrebi kazni. Revidirana strategija nadzora, ki je namesto na zmanjšanje deleža napak usmerjena v nadzor, ki temelji na tveganju, in v odkrivanje goljufij, bi morala zmanjšati breme nadzora za udeležence.

---

⁶ UL C 74E, 13.3.2012, str. 34.

- (26) Zagotoviti je treba dobro finančno poslovanje programa Euratoma in njegovo čim bolj učinkovito in uporabnikom prijazno izvajanje ob sočasnem zagotavljanju pravne varnosti in njegove dostopnosti za vse udeležence. Treba je zagotoviti skladnost z ustreznimi določbami Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁷ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) ter zahtevami za poenostavitev in boljšo zakonodajo.
- (27) Da bi s poenostavljenimi postopki zagotovili kar najučinkovitejše izvajanje in enostaven dostop vseh udeležencev ter zanje oblikovali skladen, celovit in pregleden okvir, bi morala za sodelovanje v programu Euratoma in razširjanje rezultatov raziskav z določenimi prilagoditvami ali izjemami veljati pravila, ki se uporabljajo za okvirni program Obzorje 2020 in so določena v Uredbi (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.
- (28) Da bi se omogočila kar najučinkovitejša uporaba dolžniških in lastniških finančnih instrumentov, določenih v okvirnem programu Obzorje 2020, in da bi se hkrati ohranjala posebna narava ukrepov v okviru programa Euratoma ter v celoti uporabil razpoložljivi proračun, bi morala biti vračila, ki izhajajo iz katerih koli od navedenih finančnih instrumentov zaradi neuporabe sredstev, ki so na voljo v okviru programa Euratoma ali programa za obdobje 2014–2018, neposredno na voljo programu Euratoma.
- (29) Pomembno je še naprej spodbujati izkoriščanje intelektualne lastnine, ki jo razvijejo udeleženci, ob varovanju legitimnih interesov drugih udeležencev in Skupnosti v skladu s poglavjem 2 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Pogodba).

---

⁷ Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

- (30) Jamstveni skladi za udeležence, ki jih upravlja Komisija in so vzpostavljeni v skladu z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1908/2006⁸ in Uredbo Sveta (Euratom) št. 139/2012⁹, so se izkazali za pomemben zaščitni mehanizem pri zmanjševanju tveganj v zvezi z zneski, ki jih dolgujejo in jih niso povrnili udeleženci, ki ne izpolnjujejo obveznosti. Jamstveni sklad za udeležence, ustanovljen v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰, bi moral zajemati tudi ukrepe v skladu s to uredbo.
- (31) Da bi zagotovili enotne pogoje za izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejemanje delovnih programov in odločanje o odobritvi financiranja posrednih ukrepov. Navedena izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.
- (32) Za doseganje ciljev programa Euratoma na ustreznih področjih je treba podpreti medsektorske dejavnosti v okviru programa Euratoma, pa tudi skupaj z dejavnostmi okvirnega programa Obzorje 2020.

---

⁸ Uredba Sveta (Euratom) št. 1908/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri ukrepih v okviru Sedmega okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2007–2011) (UL L 400, 30.12.2006, str. 1).

⁹ Uredba Sveta (Euratom) št. 139/2012 z dne 19. decembra 2011 o določitvi pravil za udeležbo podjetij, raziskovalnih središč in univerz pri posrednih ukrepih okvirnega programa Evropske skupnosti za atomsko energijo in pri razširjanju rezultatov raziskav (2012–2013) (UL L 47, 18.2.2012, str. 1).

¹⁰ Uredba (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 ter za razširjanje njegovih rezultatov in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1906/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 81).

¹¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

- (33) Za učinkovito upravljanje uspešnosti, vključno z ocenjevanjem in spremljanjem, je treba oblikovati posebne kazalnike uspešnosti, ki se lahko merijo dolgoročno, so realistični in v katerih se odraža namen ukrepa, ustrezajo pa tudi pomembnosti ciljev in dejavnosti. Zagotoviti bi bilo treba ustrezne mehanizme za usklajevanje med izvajanjem in spremljanjem programa Euratoma na eni strani ter spremljanjem napredka, dosežkov in delovanja evropskega raziskovalnega prostora na drugi strani.
- (34) O znanstveni in tehnološki vsebini neposrednih ukrepov JRC je potekalo posvetovanje s svetom guvernerjev JRC, ustanovljenim s Sklepom Komisije 96/282/Euratom¹².
- (35) Zaradi pravne varnosti in jasnosti bi bilo treba Uredbo Sveta (Euratom) št. 1314/2013 razveljaviti.
- (36) Evropski parlament in Evropski ekonomski in socialni odbor sta bila prostovoljno naprošena za mnenje¹³ –

---

¹² Sklep Komisije 96/282/Euratom z dne 10. aprila 1996 o reorganizaciji Skupnega raziskovalnega središča (UL L 107, 30.4.1996, str. 12).

¹³ UL C , str. .

SPREJEL NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I
VZPOSTAVITEV

Člen 1
Vzpostavitev

Ta uredba vzpostavlja program za raziskave in usposabljanje Evropske skupnosti za atomsko energijo za obdobje od 1. januarja 2019 do 31. decembra 2020 (v nadaljnjem besedilu: program Euratoma) ter določa pravila za sodelovanje v tem programu, vključno s sodelovanjem v programih organov financiranja, ki upravljajo sredstva, dodeljena v skladu s to uredbo, in v dejavnostih, ki se izvajajo skupaj na podlagi te uredbe in okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje 2020 (v nadaljnjem besedilu: okvirni program Obzorje 2020), vzpostavljenega z Uredbo (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.

Člen 2
Opredelitve

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „dejavnosti s področja raziskav in inovacij“ pomenijo vse dejavnosti raziskav, tehnološkega razvoja, predstavitvenih dejavnosti in inovacij, vključno s spodbujanjem sodelovanja s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, razširjanjem in optimiziranjem rezultatov ter spodbujanjem usposabljanja in mobilnosti raziskovalcev v Evropski skupnosti za atomsko energijo (v nadaljnjem besedilu: Skupnost);
- (b) „neposredni ukrepi“ pomenijo raziskovalne in inovacijske dejavnosti, ki jih Komisija izvaja prek Skupnega raziskovalnega središča (v nadaljnjem besedilu: JRC);
- (c) „posredni ukrepi“ pomenijo raziskovalne in inovacijske dejavnosti, za katere Unija ali Skupnost (v nadaljnjem besedilu: Unija) zagotovi finančno podporo in jih izvajajo udeleženci;

- (d) „javno-zasebno partnerstvo“ pomeni partnerstvo, pri katerem se partnerji iz zasebnega sektorja, Skupnost in po potrebi drugi partnerji, na primer organi javnega sektorja, zavežejo, da bodo skupaj podpirali razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti;
- (e) „javno-javno partnerstvo“ pomeni partnerstvo, pri katerem se organi javnega sektorja ali organi, ki opravljajo javne storitve, na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni s Skupnostjo zavežejo, da bodo skupaj podprli razvoj in izvajanje raziskovalnega in inovacijskega programa ali dejavnosti.

Člen 3 Cilji

1. Splošni cilj programa Euratoma je izvajanje dejavnosti jedrskih raziskav in usposabljanja s poudarkom na nenehnem izboljševanju jedrske varnosti in zaščite ter zaščite pred sevanjem, da bi na varen, učinkovit in zanesljiv način po možnosti prispevali zlasti k dolgoročnemu razogljičenju energetskega sistema. Splošni cilj se uresničuje z dejavnostmi, določenimi v Prilogi I, v obliki neposrednih ali posrednih ukrepov, s katerimi se izpolnjujejo posebni cilji iz odstavkov 2 in 3 tega člena.
2. Posebni cilji posrednih ukrepov programa Euratoma so:
  - (a) podpora varnosti jedrskih sistemov;
  - (b) prispevek k razvoju varnih dolgoročnejših rešitev za ravnanje s končnimi jedrskimi odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo;
  - (c) podpora razvoju in trajnosti strokovnega znanja ter odličnosti na področju jedrske energije v Uniji;

- (d) podpora zaščiti pred sevanjem in razvoju medicinske uporabe sevanja, med drugim tudi zaščiteni in varni dobavi ter uporabi radioaktivnih izotopov;
- (e) vse več prikazov uporabnosti fuzije kot vira energije z izkoriščanjem obstoječih in prihodnjih zmogljivosti za fuzijo;
- (f) postavitve temeljev za prihodnje fuzijske elektrarne z razvojem materialov, tehnologij in projektnih zasnov;
- (g) spodbujanje inovacij in konkurenčnosti industrije;
- (h) zagotovitev razpoložljivosti in uporabe raziskovalnih infrastruktur vseevropskega pomena.

3. Posebni cilji neposrednih ukrepov programa Euratoma so:

- (a) izboljšanje jedrske varnosti, vključno z: varnostjo jedrskih reaktorjev in goriva, ravnanjem z odpadki, vključno s končnim odlaganjem odpadkov v geološke formacije ter njihovim ločevanjem in transmutacijo; razgradnjo ter pripravljenostjo na izredne dogodke;
- (b) izboljšanje jedrske zaščite, vključno z: jedrskimi zaščitnimi ukrepi, neširjenjem jedrskega orožja, bojem proti nezakoniti trgovini in jedrsko forenziko;
- (c) povečanje odličnosti jedrske znanstvene baze za standardizacijo;
- (d) spodbujanje upravljanja znanja, izobraževanja in usposabljanja;
- (e) podpora politiki Unije na področju jedrske varnosti in zaščite.

Svet guvernerjev JRC preuči vsak nov prispevek k dejavnosti središča, da preveri skladnost z dejavnostmi, ki že potekajo v državah članicah.

4. Program Euratoma se izvaja ob zagotavljanju, da podprte prednostne naloge in dejavnosti ustrezajo spreminjajočim se potrebam in upoštevajo razvoj znanosti, tehnologije, inovacij, oblikovanja politike, trgov in družbe, s čimer se kar najbolj izkoriščajo človeški in finančni viri ter preprečuje podvajanje jedrskih raziskav in razvoja v Uniji.
5. V posebnih ciljnih iz odstavkov 2 in 3 se lahko upoštevajo nove in nepredvidene potrebe, ki se pojavijo med obdobjem izvajanja programa Euratoma. To lahko v ustrezno utemeljenih primerih vključuje odzive na nastajajoče priložnosti, krize in nevarnosti, na potrebe, povezane z razvojem novih politik Unije, ter na poskusno izvajanje ukrepov, za katere je predvidena podpora v okviru prihodnjih programov.

Člen 4 **Proračun**

1. Znesek finančnih sredstev za izvajanje programa Euratoma znaša 770 220 000 EUR. Ta znesek se razdeli, kot sledi:
  - (a) za posredne ukrepe programa za raziskave in razvoj fuzije je namenjenih 349 834 000 EUR;
  - (b) za posredne ukrepe na področju jedrske fisije, varnosti in zaščite pred sevanjem je namenjenih 151 579 000 EUR;
  - (c) za neposredne ukrepe je namenjenih 268 807 000 EUR.

Za izvajanje posrednih ukrepov programa Euratoma upravni odhodki Komisije v povprečju znašajo največ 6 % med trajanjem programa Euratoma.

2. Finančna sredstva programa Euratoma lahko krijejo stroške, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, nadzora, revidiranja in ocenjevanja, ki so potrebni za upravljanje tega programa in doseganje njegovih ciljev, zlasti za študije in sestanke strokovnjakov, če so povezani s splošnimi cilji te uredbe, in stroške, povezane z omrežji informacijske tehnologije, ki so namenjena za obdelavo in izmenjavo podatkov, skupaj z vsemi drugimi stroški tehnične in upravne pomoči, ki jih ima Komisija zaradi upravljanja programa Euratoma. Stroški za stalne in ponavljajoče se ukrepe, kot so nadzor, revizije in omrežja informacijske tehnologije, se pokrijejo v okviru omejitev za upravne odhodke Komisije, ki so določeni v odstavku 1.
3. Po potrebi in v ustrezno utemeljenih primerih se lahko odobritve vnesejo v proračun po letu 2020, da bodo pokriti stroški tehnične in upravne pomoči, s čimer bo omogočeno upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2020 še ne bodo zaključeni.
4. Če neposredni ukrepi prispevajo k pobudam subjektov, ki jim je Komisija zaupala izvajanje nalog v skladu s členom 6(2) in členom 15, se ta prispevek ne šteje za del finančnega prispevka, dodeljenega tem pobudam.
5. Proračunske obveznosti se lahko razdelijo na letne obroke. Komisija vsako leto dodeli letne obroke ob upoštevanju napredka pri izvajanju ukrepov, za katere se dodeljuje finančna podpora, ocenjenih potreb in proračuna, ki je na voljo.

Člen 5
Pridruževanje tretjih držav

1. Programu Euratoma se lahko pridružijo:
  - (a) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v ustreznih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih;
  - (b) države članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA) ali države ali ozemlja, ki jih zajema evropska sosedska politika in izpolnjujejo vsa naslednja merila:
    - (i) dobre zmogljivosti na področju znanosti, tehnologije in inovacij;
    - (ii) dobri rezultati sodelovanja v programih Unije na področju raziskav in inovacij;
    - (iii) pravična in nepristranska obravnava pravic intelektualne lastnine;
  - (c) države ali ozemlja, ki sodelujejo v sedmem okvirnem programu Euratoma ali programu Euratoma za raziskave in usposabljanje za obdobje 2014–2018.
2. Posebni pogoji glede sodelovanja pridruženih držav v programu Euratoma, vključno s finančnim prispevkom, ki temelji na bruto domačem proizvodu pridružene države, se določijo z mednarodnimi sporazumi med Unijo in pridruženimi državami.

NASLOV II
IZVAJANJE

POGLAVJE I

Izvajanje, upravljanje in oblike podpore

Člen 6

Upravljanje in oblike podpore Skupnosti

1. Program Euratoma se izvaja s posrednimi ukrepi z eno ali več oblikami financiranja, določenimi s finančno uredbo, zlasti nepovratnimi sredstvi, nagradami, javnimi naročili in finančnimi instrumenti. Podpore Skupnosti lahko sestavljajo tudi neposredni ukrepi v obliki raziskovalnih in inovativnih dejavnosti, ki jih izvaja JRC.
2. Brez poseganja v člen 10 Pogodbe lahko Komisija zaupa del izvajanja programa Euratoma organom financiranja iz člena 58(1)(c) finančne uredbe.

Komisija lahko izvajanje posrednih ukrepov v okviru programa Euratoma zaupa tudi organom, ki so ustanovljeni na podlagi okvirnega programa Obzorje 2020 ali ki so v njem omenjeni.

3. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(3) sprejme sklep o odobritvi financiranja posrednih ukrepov.

Člen 7

Pravila za sodelovanje in razširjanje rezultatov raziskav

1. Ob upoštevanju odstavkov 2 in 3 tega člena veljajo za sodelovanje vseh pravnih subjektov v posrednih ukrepih, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, pravila iz Uredbe (EU) št. 1290/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.
2. Za namene programa Euratoma vključujejo „varnostna pravila“ iz prvega pododstavka člena 43(2) Uredbe (EU) št. 1290/2013 obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 44(3) Uredbe (EU) št. 1290/2013 lahko Komisija ali organ financiranja v zvezi z rezultati, ki so jih dosegli udeleženci, ki so prejeli finančni prispevek Skupnosti, nasprotuje prenosom lastništva ali podelitvam izključne in neizključne licence tretjim osebam s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu Euratoma, če meni, da podelitev ali prenos ni v skladu z interesi razvijanja konkurenčnosti gospodarstva Unije ali z etičnimi načeli ali varnostnimi vidiki. „Varnostni vidiki“ vključujejo obrambne interese držav članic v smislu člena 24 Pogodbe.

Z odstopanjem od prvega pododstavka člena 49(1) Uredbe (EU) št. 1290/2013 imajo lahko Skupnost in njena skupna podjetja za namen razvoja, izvajanja in spremljanja politik in programov Skupnosti ali obveznosti, prevzetih z mednarodnim sodelovanjem s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pravice dostopa do rezultatov udeleženca, ki je prejel finančni prispevek Skupnosti. Te pravice dostopa vključujejo pravico, da tretjim osebam dovolijo uporabo rezultatov pri javnih naročilih, in pravico do podeljevanja podlicenc, so omejene na nekomercialno in nekonkurenčno uporabo in se podelijo brezplačno.

3. Iz jamstvenega sklada za udeležence, vzpostavljenega v skladu z Uredbo (EU) št. 1290/2013, se krijejo tveganja, povezana z neizterljivostjo zneskov, ki jih udeleženci dolgujejo v okviru ukrepov, ki jih prek nepovratnih sredstev financira Komisija ali organi financiranja na podlagi te uredbe.

Člen 8

Medsektorske dejavnosti

1. Za doseganje ciljev programa Euratoma in obvladovanje izzivov, skupnih programu Euratoma in okvirnemu programu Obzorje 2020, so do finančnega prispevka Unije upravičene tudi dejavnosti, ki vključujejo različne posredne ukrepe iz Priloge I, in/ali dejavnosti za izvajanje posebnega programa okvirnega programa Obzorje 2020, vzpostavljenega s Sklepom Sveta 2013/743/EU¹⁴.
2. Finančni prispevek iz odstavka 1 tega člena je lahko sestavljen iz finančnih prispevkov za posredne ukrepe iz člena 4 te uredbe in člena 6 Uredbe (EU) št. 1291/2013 ter se lahko izvaja z enotno shemo financiranja.

Člen 9

Enakost spolov

Program Euratoma zagotavlja učinkovito spodbujanje enakosti spolov in vključenost vidika spolov v vsebino raziskav in inovacij.

Člen 10

Etična načela

1. Vse dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so skladne z etičnimi načeli ter ustrezno nacionalno zakonodajo, zakonodajo Unije in mednarodno zakonodajo, vključno z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah ter Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in njenimi dopolnilnimi protokoli.

---

¹⁴ Sklep Sveta 2013/743/EU z dne 3. decembra 2013 o vzpostavitvi posebnega programa za izvajanje okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020.

Posebna pozornost se nameni načelu sorazmernosti, pravici do zasebnosti, pravici do varstva osebnih podatkov, pravici do telesne in duševne celovitosti, pravici do nediskriminacije in potrebi po zagotavljanju visoke ravni varovanja zdravja ljudi.

2. Dejavnosti na področju raziskav in inovacij, ki se izvajajo v okviru programa Euratoma, so namenjene izključno za civilno uporabo.

Člen 11

Delovni programi

1. Komisija z izvedbenimi akti v skladu s postopkom pregleda iz člena 12(3) sprejme delovne programe za izvajanje posrednih ukrepov. Ti delovni programi omogočajo pristope od spodaj navzgor, ki obravnavajo cilje na inovativne načine.

V delovnih programih so določeni bistveni elementi za izvajanje ukrepov v skladu s finančno uredbo, vključno s podrobnimi cilji, ustreznim financiranjem in časovnim načrtom, ter večletni pristop in strateške usmeritve za prihodnja leta izvajanja.

2. Za neposredne ukrepe Komisija v skladu s Sklepom 96/282/Euratom izdela večletni delovni program, v katerem podrobneje določi cilje, prednostne znanstvene in tehnološke naloge iz Priloge I ter časovni načrt izvajanja.

V večletnem delovnem programu se upoštevajo tudi ustrezne raziskovalne dejavnosti, ki jih izvajajo države članice, pridružene države ter evropske in mednarodne organizacije. Po potrebi se posodablja.

3. V delovnih programih iz odstavkov 1 in 2 se upoštevajo razmere na področju znanosti, tehnologije in inovacij na nacionalni ravni, ravni Unije in mednarodni ravni ter razvoj zadevne politike, trga in družbeni razvoj. Po potrebi se posodablajo.
4. Delovni programi iz odstavkov 1 in 2 vsebujejo oddelek, v katerem so opredeljene medsektorske dejavnosti iz člena 8.

Člen 12
Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Odbor¹⁵ se sestaja v dveh različnih sestavah, ki obravnavata vidike programa Euratoma v zvezi s fisijo oziroma v zvezi s fuzijo.
3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja postopek pregleda v skladu s členom 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
4. Kadar je treba pridobiti mnenje odbora na podlagi pisnega postopka, se ta postopek zaključi brez izida, če se v roku za izdajo mnenja tako odloči predsednik odbora ali če to zahteva navadna večina članov odbora.

Člen 13
Obveščanje odbora

Komisija odbor iz člena 12 redno obvešča o splošnem napredku pri izvajanju programa Euratoma in mu pravočasno predloži informacije o vseh posrednih ukrepih, ki se predlagajo ali financirajo v okviru programa Euratoma.

---

¹⁵ Komisija bo zaradi poenostavitve izvajanja programa Euratoma v skladu z veljavnimi smernicami povrnila stroške za enega predstavnika posamezne države članice, ki se bo udeležil sestanka programskega odbora, določenega v dnevnem redu; prav tako bo povrnila stroške za enega strokovnjaka/svetovalca iz posamezne države članice za tiste točke dnevnega reda, za katere država članica zahteva posebno strokovno znanje.

Člen 14
Zunanje svetovanje in družbeno delovanje

1. Za izvajanje programa Euratoma se po potrebi upoštevajo nasveti in prispevki:
  - (a) znanstvenega in tehničnega odbora Euratoma v skladu s členom 134 Pogodbe,
  - (b) neodvisnih svetovalnih skupin strokovnjakov na visoki ravni, ki jih ustanovi Komisija,
  - (c) iz struktur dialoga, vzpostavljenih v skladu z mednarodnimi sporazumi na področju znanosti in tehnologije,
  - (d) v prihodnost usmerjenih dejavnosti,
  - (e) namenskih javnih posvetovanj (po potrebi tudi z regionalnimi in nacionalnimi organi ali deležniki) ter
  - (f) preglednih in interaktivnih postopkov, ki zagotavljajo podporo za odgovorne raziskave in inovacije.

2. V celoti se upoštevajo tudi programi za raziskave in inovacije, ki jih med drugim ustanovijo evropske tehnološke platforme, pobude za skupno načrtovanje programov in evropska partnerstva za inovacije.

POGLAVJE II
Posebna področja ukrepanja

Člen 15
Mala in srednja podjetja

Posebna pozornost se nameni zagotavljanju ustrezne udeležbe malih in srednjih podjetij (MSP) ter zasebnega sektorja na splošno v programu Euratoma in ustreznega učinka inovacij nanje.

Kvantitativne in kvalitativne ocene udeležbe MSP se izvajajo kot del ureditev za ocenjevanje in spremljanje.

Člen 16
Javno-zasebna in javno-javna partnerstva

Za doseganje ciljev iz člena 3 lahko nekatere dejavnosti programa Euratoma izvajajo:

- (a) skupna podjetja, ustanovljena na podlagi poglavja 5 Pogodbe;
- (b) javno-javna partnerstva, ki temeljijo na shemi financiranja „ukrepi sofinanciranja programa“;
- (c) pogodbeno javno-zasebna partnerstva iz člena 25 Uredbe (EU) št. 1291/2013.

Člen 17
Mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami

1. Subjekti s sedežem v tretjih državah in mednarodne organizacije so upravičeni do sodelovanja v posrednih ukrepih programa Euratoma pod pogoji, določenimi v Uredbi (EU) št. 1290/2013. Izjeme od splošnega načela glede tega določa člen 7 te uredbe. S programom Euratoma se spodbuja mednarodno sodelovanje s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami za:

- (a) krepitev odličnosti in privlačnosti Unije na področju raziskav in inovacij ter njene konkurenčnosti na področju gospodarstva in industrije;
  - (b) učinkovito spoprijemanje s skupnimi družbenimi izzivi;
  - (c) podpiranje ciljev zunanjih in razvojnih politik Unije, ki dopolnjujejo zunanje in razvojne programe. Iščejo se sinergije z drugimi politikami Unije.
2. Usmerjeni ukrepi, namenjeni spodbujanju sodelovanja z določenimi tretjimi državami ali skupinami tretjih držav, se izvajajo na podlagi strateškega pristopa ter skupnega interesa, prednostnih nalog in vzajemne koristi, pri čemer se upoštevajo njihove znanstvene in tehnološke zmogljivosti, tržne priložnosti ter pričakovan učinek.

Spodbujati bi bilo treba vzajemni dostop do programov tretjih držav. Za doseganje čim večjega učinka se spodbujajo usklajevanje in sinergije s pobudami držav članic in pridruženih držav. Vrsta sodelovanja se lahko razlikuje glede na posamezne partnerske države.

Prednostne naloge na področju sodelovanja upoštevajo razvoj priložnosti v politikah Unije za sodelovanje s tretjimi državami ter pravično in nepristransko obravnavo pravic intelektualne lastnine.

Člen 18

Informiranje, sporočanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov

1. Pri izvajanju programa Euratoma so dejavnosti razširjanja rezultatov in sporočanja sestavni del ukrepov, ki jih podpira ta program.

2. Dejavnosti sporočanja lahko vključujejo:
  - (a) pobude, namenjene dvigu ozaveščenosti in lažšanju dostopa do financiranja iz programa Euratoma, zlasti za regije ali vrste udeležencev z razmeroma nizko udeležbo;
  - (b) namensko pomoč projektom in konzorcijem, da se jim zagotovi dostop do strokovnega znanja, potrebnega za optimalno sporočanje, izkoriščanje in razširjanje rezultatov;
  - (c) pobude za spodbujanje dialoga in razprav s širšo javnostjo o vprašanjih s področja znanosti, tehnologije in inovacij ter za uporabo družbenih medijev in drugih inovativnih tehnologij in metodologij;
  - (d) sporočanje političnih prednostnih nalog Unije, če so povezane s cilji te uredbe; Komisija zagotavlja zlasti pravočasne in temeljite informacije državam članicam.

3. Ob upoštevanju Pogodbe in ustrezne zakonodaje Unije lahko dejavnosti razširjanja rezultatov vključujejo:
  - (a) ukrepe, ki združujejo rezultate iz več projektov, vključno s tistimi, ki se lahko financirajo iz drugih virov, za zagotavljanje uporabniku prijaznih podatkovnih zbirk in poročil, ki povzemajo ključne ugotovitve;
  - (b) razširjanje rezultatov oblikovalcem politik, vključno z organi za standardizacijo, da se spodbudi uporaba za politiko pomembnih rezultatov pri ustreznih organih na mednarodni ravni, ravni Unije, nacionalni in regionalni ravni.

POGLAVJE III

Nadzor

Člen 19

Nadzor in revizija

1. Nadzorni sistem, vzpostavljen za izvajanje te uredbe, je oblikovan tako, da zagotavlja razumno zagotovilo o doseganju ustreznega obvladovanja tveganj v zvezi z učinkovitostjo in uspešnostjo aktivnosti ter zakonitostjo in pravilnostjo povezanih transakcij, ob upoštevanju večletne narave programov in narave zadevnih plačil.
2. Nadzorni sistem zagotovi ustrezno ravnovesje med zaupanjem in nadzorom, ob upoštevanju upravnih in drugih stroškov nadzora na vseh ravneh, zlasti za udeležence, tako da se lahko dosežejo cilji programa Euratoma ter privabijo najodličnejši raziskovalci in najinovativnejša podjetja.
3. Kot del nadzornega sistema temelji revizijska strategija za odhodke v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma na finančni reviziji reprezentativnega vzorca odhodkov v celotnem programu. Ta reprezentativni vzorec se dopolni z izbiro na podlagi ocene tveganj, povezanih z odhodki.

Revizije odhodkov v posrednih ukrepih v okviru programa Euratoma se izvajajo usklajeno ter skladno z načeli gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, da se breme revizije za udeležence kar najbolj zmanjša.

Člen 20
Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, financiranih na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni s preventivnimi ukrepi proti goljufijam, korupciji in katerim koli drugim nezakonitim dejavnostim, in sicer z učinkovitimi pregledi in v primeru nepravilnosti z izterjavo neupravičeno plačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi upravnimi in denarnimi kaznimi.
2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščen za izvajanje revizij na podlagi dokumentov in na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev ter izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli sredstva Unije v skladu s to uredbo.

Brez poseganja v odstavek 3 lahko Komisija izvede revizijo največ dve leti po zadnjem plačilu.

3. Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) lahko izvaja preiskave, vključno s pregledi na kraju samem in inšpekcijami, v skladu z določbami in postopki iz Uredbe (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶ in Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96¹⁷, da ugotovi, ali je v zvezi s sporazumom ali sklepom o dodelitvi nepovratnih sredstev ali pogodbo, financirano na podlagi programa Euratoma, prišlo do goljufije, korupcije ali drugih nezakonitih dejavnosti v škodo finančnih interesov Unije.

---

¹⁶ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

¹⁷ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

4. Brez poseganja v odstavke 1, 2 in 3 sporazumi o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami, pogodbe, sporazumi in sklepi o dodelitvi nepovratnih sredstev, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, vsebujejo določbe, ki Komisijo, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblašajo za izvajanje takšnih revizij in preiskav v skladu z njihovimi pristojnostmi.

POGLAVJE IV

Spremljanje in ocenjevanje

Člen 21

Spremljanje

1. Komisija letno spremlja izvajanje programa Euratoma, vključno z napredkom in dosežki. Komisija odboru iz člena 12 glede tega ustrezno poroča.
2. Komisija poroča o rezultatih spremljanja iz odstavka 1 in jih da na voljo javnosti.

Člen 22

Ocenjevanje

1. Ocene se opravijo pravočasno, da prispevajo k postopku odločanja.
Komisija ob pomoči neodvisnih strokovnjakov, izbranih na podlagi preglednega postopka, do 31. decembra 2022 opravi naknadno oceno programa Euratoma. Ta ocena zajema namen, izvajanje in dosežke ter dolgoročnejshe učinke in trajnost ukrepov, kar se upošteva pri odločitvi o morebitnem podaljšanju, spremembi ali prekinitvi naslednjega ukrepa.

2. Ne glede na odstavek 1 se neposredni in posredni ukrepi programa Euratoma ocenjujejo ločeno.
3. Z ocenami iz odstavkov 1 in 2 se preuči napredek pri doseganju ciljev, določenih v členu 3, ob upoštevanju ustreznih kazalnikov uspešnosti iz Priloge II.
4. Po potrebi in če so na voljo, države članice Komisiji zagotovijo podatke in informacije, potrebne za spremljanje in ocenjevanje zadevnih ukrepov.
5. Komisija ugotovitve ocen iz odstavkov 1 in 2 s pripombami predloži Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru.

NASLOV III

KONČNE IN PREHODNE DOLOČBE

Člen 23

Razveljavitev in prehodne določbe

1. Uredba Sveta (Euratom) št. 1314/2013 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2019.
2. Brez poseganja v odstavek 1 za dejavnosti ali ukrepe, ki prejemajo finančno podporo Skupnosti na podlagi Uredbe Sveta (Euratom) št. 1314/2013, še naprej veljajo pravila, ki se uporabljajo za navedene dejavnosti ali ukrepe, do njihove ukinitve, izteka ali zaključka. Po potrebi vse preostale naloge odbora, ustanovljenega z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1314/2013, prevzame odbor iz člena 12 te uredbe.

3. Z dodeljenimi finančnimi sredstvi iz člena 4 se lahko pokrijejo tudi stroški tehnične in upravne pomoči, potrebni za zagotovitev prehoda med programom Euratoma in ukrepi, sprejetimi v skladu z Uredbo Sveta (Euratom) št. 1314/2013.
4. Z odstopanjem od tretjega pododstavka člena 140(6) finančne uredbe se letna vračila, ki jih ustvari finančni instrument iz Uredbe (EU) št. 1291/2013 zaradi neuporabe sredstev, ki so na voljo v okviru te uredbe ali Uredbe Sveta (Euratom) št. 1314/2013, pripišejo programu Euratoma.

Člen 24
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet
Predsednik
